

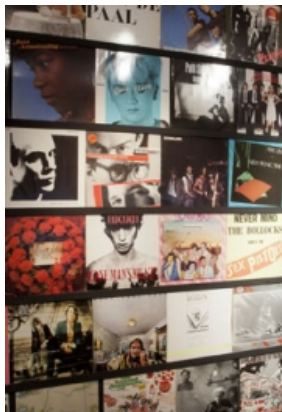
MUSEUM HET DOMEIN SITTARD

stedelijke historie

- verwacht
- archief Stedelijke Historie
- vaste presentatie

Publicaties

Bij deze tentoonstelling verscheen een publicatie: **De Onderstroom**

Het einde van een tijdperk

In december 1987, bijna op de kop af tien jaar na het roemruchte optreden van the Sex Pistols, komt er met een gewelddadige ontruiming een einde aan de bijna dertigjarige geschiedenis van Donkiesjot. Het jongeren centrum balanceert dan al jaren op de rand van faillissement en kampt met sterk teruglopende bezoekersaantallen. De jaren tachtig lopen ten einde. De verzakelijking en commercialisering grijpt om zich heen en de voorheen sterke en omvangrijke tegenbeweging in Nederland verliest aan daadkracht en aanhang. Met de sluiting van Donkiesjot in 1987, het opgaan van de PSP in GroenLinks (1989) en de sluiting van 'de Beukeboom' – het laatste en langst bewoonde kraakpand in de regio (1989) – komt er een einde aan een tijdperk. Ook in de Westelijke Mijnstreek.

De Onderstroom III

Dansen op de vulkaan 1977-1989

23.06.2012 - 09.09.2012

De Onderstroom III, Dansen op de vulkaan (1977 – 1989) is de derde en laatste tentoonstelling in de reeks 'De Onderstroom'. In de eerste tentoonstelling werd getoond hoe de tijdgeest van de jaren zestig ook de Westelijke Mijnstreek beroerde. De traditionele maatschappelijke instellingen – de katholieke kerk voorop – zagen vanaf de tweede helft van de jaren zestig hun invloedrijke positie stevig afbrokkelen. *De onderstroom II* liet zien hoe de prille en vrije jongerencultuur van de late jaren zestig zich in de jaren zeventig ontwikkelde tot een maatschappelijk laboratorium van verandering en experiment, waar jongeren zelf vorm gaven aan hun leven en liefdes. In *De Onderstroom III* breken de roerige jaren tachtig aan. Het tijdperk van punk en radicaal activisme.

De jaren tachtig in de Westelijke Mijnstreek

Dansen op de vulkaan. No future. Do it yourself. Geveugelde slogans van een 'verloren generatie' die Nederland eind jaren zeventig, begin jaren tachtig doet wakker schrikken. Ook in de Westelijke Mijnstreek grijpt de wonderlijke mix van doemdenken en activistische creativiteit om zich heen. Vooral in Sittard ontstaat er een hele – deels door de punkbeweging geïnspireerde – infrastructuur van kraakpanden, actiegroepen, alternatieve hulpverlening en non-conformistisch vermaak. De Nieuwe Horizon, Kraakpand de Beukeboom, Kollektief Rampenplan, het JAC, het VJV, Donkiesjot, het Sirkeltheater, een broeierige Sociale Academie en de KWJ zijn de meest in het oog springende exponenten van deze alternatieve cultuur. Daarbinnen neemt overigens de punkbeweging een geheel eigen plek in. In Geleen is het vooral de kleine maar zeer actieve partij PSP die het de gevestigde politiek en instituties lastig maakt.

Er is geen regio in de provincie die in dit opzicht meer van zich doet spreken. De Westelijke Mijnstreek is gedurende de 'lange jaren tachtig' (grofweg de periode 1977 – 1989) het epicentrum van politiek activisme en alternatieve cultuur in Limburg.

**WIE AAN
DONKIESJOT
KOMT, KOMT
AAN ONS**

HEEDERFICHE: VERENIGING VERBODEN EN VERBODENEN VAN DONKIESJOT

Van Provo tot kraakbeweging

Historici spreken over 'de korte twintigste eeuw', waarmee ze de periode bedoelen die met het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog in 1914 begint en eindigt met de val van de Muur in 1989. De laatste dertig jaar daarvan wordt gekenmerkt door een ongekend creatieve, veelvormige en actieve alternatieve beweging – Flower Power, Provo, de Kabouterbeweging, de studentenopstand van 1968, de milieu- en anti-kernenergiebeweging, de grote vredesbeweging en de kraakbeweging (de opsomming is maar een greep uit de verschillende onderdelen ervan) hebben een belangrijke rol gespeeld in de naoorlogse periode. Deze beweging bloeide niet alleen in de grote steden maar ook in de regio's. De reeks 'De Onderstroom' heeft de kenmerken en uitingen van deze beweging in onze regio in beeld proberen te brengen.

Donkiesjot: het 'Paradiso van het Zuiden'

Eén van de belangrijkste ontmoetingsplekken van deze alternatieve cultuur is jongeren centrum Donkiesjot. 'Kiesjot' – zoals het jongeren centrum liefkozend wordt genoemd – is veel meer dan alleen uitgaansgelegenheid en concertpodium. Er is een huiskamer, jongeren kunnen er terecht met hun problemen, er kan worden gemanifesteerd, er worden films vertoond en theatergroepen geprogrammeerd en de jongeren worden nadrukkelijk betrokken bij de organisatie daarvan. Het is een vrijplaats waar een hele generatie jongeren zich evenzeer thuisvoelt als in hun eigen huis – of zelfs meer. Mensen die op andere plekken worden geweerd vanwege hun 'afwijkend' gedrag of – in de ogen van velen – zonderlinge of excentrieke verschijning of levensstijl, worden in de Donkiesjot niet alleen getolereerd maar vinden in de Kiesjotgemeenschap een eigen plekje.

Toch is het jongeren centrum vooral vermaard om haar concerten. Met de opkomst van de punk zijn de sixties voorgoed voorbij. Punk- en new wave-muziek bepalen voortaan het opzweepende maar sombere achtergrondgeluid in de sterk gepolariseerde jaren tachtig. Het concert van de Engelse punkband the Sex Pistols, in december 1977 in jongeren centrum Donkiesjot, markeert het begin van deze roerige periode in de regio.

Rondom het concert van the Sex Pistols ontstaat een complete gekte: het concert is binnen een uur uitverkocht en mag zich verheugen op grote media-aandacht. Andere bands, zoals U2 en The Cure, worden in de krantenaankondigingen nog beschreven als 'belooftevol'.

Maar het zijn niet alleen punk- en new wave-bands die op het Donkiesjotpodium staan. Een hele waaier aan muziekstijlen komt in het jongerencentrum aan bod: punk, new wave, rock, folk, funk, soul en ska wisselen elkaar af. De twee 'huisbands' van Donkiesjot – Brax Away bij serieuze gelegenheden en de WW-band als er iets te vieren valt – vertegenwoordigen de polen waartussen het hele alternatieve muziekspectrum zich beweegt.

Met foto's en ander materiaal uit privébezit wordt de rijke concertgeschiedenis van 'het Paradiso van het Zuiden' in die jaren in beeld gebracht.

MUSEUM HET DOMEIN SITTARD